

har affastet 18% Indtægt, Rente eller Udbytte, saa har jeg aldrig sagt Noget, der lignede det. Det var blot det, jeg vilde henlede Opmærksomheden paa, at det gjælder ikke om nye Ibeer, men om rigtige Tal.

Scavenius: Jeg har ikke noget Nytt at fortælle om Usserød Fabrik; jeg vil blot gjøre opmærksom paa, hvorledes denne Sag gik for sig her i Salen for to Aar siden. Da havde Finantsudvalgets Fleertal, og Mindretallet var meget lille, stillet et Forslag om, at denne Fabrik skulde bortselges. Dette Fleertals Forslag blev forhandlet, jeg troer, i to lange Møder og meget ivrigt discuteret fra forskjellige Sider, men ved Afstemningen fik det kun 16 Stemmer for sig imod 50. Jeg haaber, at den samme Stemning, som der den Gang var her i Salen for Bibeholdelsen af Usserød Fabrik, ogsaa skal vise sig at være tilstede her idag. Nu siges det vel, at Usserød Fabrik ikke er i Fare, og det er ogsaa ganske sandt, den er ikke i nogen dødelig Fare, selv om Forslaget under Nr. 6 bliver vedtaget, men der er dog neppe nogen stor Tvivl om, at den er i en ikke ringe Fare i en ikke fjern Fremtid, hvis dette Forslag bliver vedtaget, thi det vil jo snart vise sig, at Staten, naar Fabrikationen bliver indskrænket til Militaeretens Brug, vil lide et ikke ubetydeligt aarligt Tab, og da kunde det maaskee dog være, at Stemningen for denne Fabrik kunde vende sig, naar man bestandig Aar for Aar saae, at man gav meget Betydeligt ud for den, istedetfor at man nu enten Intet giver ud eller endog saa faaer en lille Smule ind. Jeg kan være ganske enig med de ærede Medlemmer, der have meent, at det kunde være rigtigt nøiagtigt at undersøge, hvad denne Fabrik egentlig staaer Staten i, hvad den egentlig er værd i dette Dieblif; men jeg maa rigtignof gjøre et Par Bemærkninger i saa Henseende. Det kan ikke nytte, at man for at udfinde dette vil see hen til og maaskee kunde paavise, at Staten fra Fabrikens Anlæg og til Dato har anvendt saa og saa mange Capitaler paa den. Det forekommer mig at følge af sig selv, at denne Bei kan man ikke gaae, thi Staten kan, ligesaa vel som forøvrigt ogsaa Private kunne det, anvende Penge galt

og tabe sine Penge, men det vilde dog være et underligt Forlangende, om man vilde fordre, at der af de Penge, der engang ere tabte, maaskee for lang Tid siden, nu skulde udbringes Renter. Det, hvorpaa det kommer an, er, hvor Meget denne Fabrik er værd, hvis den i dette Dieblif blev solgt, og en Taxation af Fabrikken kunde jo forsaavidt have sine gode Sider ved at stille dette mere klart. Jeg har nu den Tro og det Haab, at de Anstuelser, der ere gjorte gjældende om, at Fabrikken skulde være af en saa overordentlig Pengeværdi, vil vise sig at være overdrebne og urigtige, saa at man, selv om man ikke faaer en saa god Rente af sine Penge, som kunde ønskes, dog faaer en ret anstændig Rente, naar man tillige seer hen til den store Nytte, som Staten har af at have en saadan Fabrik i Drift. Den Nytte, som Staten har af Fabrikken derigjennem, at Landets Soldater kunne blive godt og forsvarligt beklædte, troer jeg ogsaa, man vil skade meget betydeligt allerede strax i Diebliffet ved at vedtage Mindretallets Endringsforslag, thi det er dog virkelig sandt, at naar man først indskrænker en Fabrikation, der er i en vis Gænge, saa betydeligt, som der her er Tale om, da vil det have sin store Besværlighed, naar det Dieblif skulde komme, at man maa see at faae Mere fabrikeret paa eengang, at drive Fabrikationen igjen i Veiret. Jeg kan altsaa ikke Andet end ret indstændig bede Thinget om at forlaste Endringsforslaget under Nr. 6 og da ligeledes det under Nr. 7. Hvad den nye Idee, som det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) fremførte, angaaer, at disse to Fabrikker skulde henlægges under Finantsministeren, da skal jeg villig indrømme det ærede Medlem for Rjøbenhavns Amts 3die Valgkreds (A. Hage), at det er en ny Idee, men jeg tillader mig at troe, at det aldeles ikke er nogen god Idee. (Stemmer: Derom ere Meningerne forskjellige). Det er ganske vist, Meningerne kunne derom være meget forskellige, men jeg skal, hvergang der kommer Anhydninger frem om, at enten Jernbaneveseniet eller en saadan Fabrik, som dog nærmest drives for Krigsbestyrelsens Skyld, skulde henlægges under Finantsministeren, tillade mig ganske kort at udtale den modfattede Mening.